Benigne Gyneacologie

Clitorale reconstructie na besnijdenis (Tigrinya vertaling)

Locatie AMC

ንጹህ ሕክምና ማህጸን።

እዚ ወረቐት እዚ ብዛዕባ ዳግመ ህንጻት ክሊቶራል ድሕሪ ምኽንሻብ ደቂኣነስትዮ (FGM) ሓበሬታ ዝሓዘ እዩ። ነዚ ውን "ናይ ምጽጋን መጥባሕቲ ኢና ንብሎ። ኣብዚ ብሮሹር ኣብ መስርሕ መጥባሕቲ ኢና ነተኩር።

እቲ ስርሒት ንመን እዩ ተሓሲቡ?

መጥባሕቲ ምሕዋይ ብቐንዱ ንዝተገዘራ ደቂ ኣንስትዮ እዩ። መንሽሮ ቡልቫ ዝነበረን ደቂ ኣንስትዮ እውን መጥባሕቲ ምሕዋይ ክገብራ ይኽእላ እየን። ካብ 2010 ጀሚሩ ኣብ ሆላንድ ኣስታት 50 ደቂ ኣንስትዮ ናይ ምፅጋን መጥባሕቲ ገይረን እየን። ብደረጃ ዓለም ማለት ልዕሊ 10,000 ደቂ ኣንስትዮ እዩ።"
ኣምስተርዳም UMC ኣብ ሆላንድ ንFGM ዝተመደበት ማእከል ክእለት እያ። ንኣገልግሎት ምኽርን ከምኡ ውን ኢጋጣሚ ክድልዮም ንዝኽእል ሕክምና/መጥባሕትን ክትመጹና ትኽእሉ ኢኹም።

መተሓሳሰቢ: ዳግመ ህንጸት ክሊቶራል ምስ ዲፊቡሌሽን ሓደ ኣይኮነን።

ዲፊቡሌሽን ንመኽፈቲ ርሕሚ ምዕባይ የጠቓልል። ድሕሪ እቲ ዝኸበደ መልክዕ ምኽንሻብ (infibulation) ዝገበረት ጓል ኣንስተይቲ "ዳግማይ ትኽፈት። እዚ ካብ ዳግመ ህንጸት ክሊቶሪስ ዝተፈልየ እዩ።"R

ክሊቶሪስ

ዝተገዘራ ደቂ ኣንስትዮ ክሊቶሪስ ኣለወን ዶ?

እወ: ዝተገዘራ ደቂ ኣንስትዮ ክሊቶሪስ ኣለወን እዩ። ካብቲ ብደገ ዝርኢ "ጫፍ" ኣዝዩ ዝዓበየ እዩ። መብዛሕትኡ እቲ ክሊቶሪስ ኣብ ውሽጢ ኣካላት እዩ ዘሎ (ስእሊ ርአ)። ኣብ እዋን ግዝረት እቲ ዝርኢ ክፋል ክሊቶሪስ ይቖረጽ፤ ዝተረፈ ድማ ከም ዘለዎ ይቕጽል። እዚ ብደገ ክርአ ዘይክእል ግን ደሓር 'ውን ኣሎ።

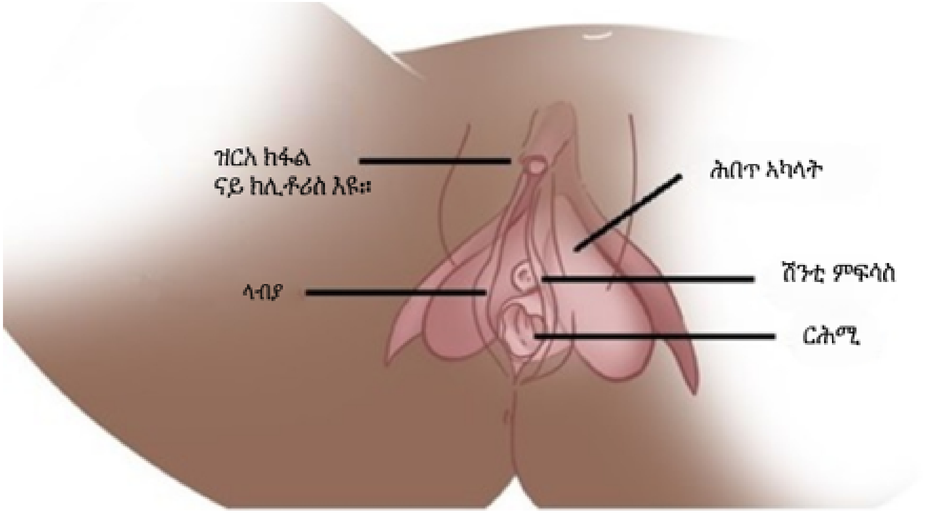

እንታይ ዓይነት ምኽንሻብ ብልዕቲ ደቂ ኣንስትዮ ኣሎ?

<u>ውድብ ጥዕና ዓለም (WHO) 4 ዓይነታት ምኽንሻብ ይገልጽ፤</u>

ዓይነት I

ብኸፊል ወይ ምሉእ ብምሉእ ምእላይ (እቲ ዝርአ ክፋል) ክሊቶሪስ ወይከዓ ሓደሓደ ጊዜ ቆርበት ጥራይ ኣብ ዙርያ ክሊቶሪስ ዝዕጸፍ (ክሊቶሪዴክቶሚ)።
ዓይነት II
ብኸፊል ወይ ምሉእ ብምሉእ ምእላይ (እቲ ዝርአ ክፋል) ክሊቶሪስን ላብያ ማይኖራን፣ ምስ ምእላይ ወይ ብዘይ ምእላይ ላብያ ማጆራ (<u>ምኽንሻብ </u>)።
ዓይነት III
ምጽባብ መኽፈቲ ርሕሚ ንላብያ ማይኖራን/ወይ ላብያ ማጆራን ብምቑራጽን ብምጽንባርን: ምስ ምእላይ ክሊቶሪስ ወይ ብዘይ ምእላይ (ኢንፊቡሌሽን)።
ዓይነት IV
ዝኾነ ካልእ ብዘይሕክምናዊ ምኽንያት ኣብ ልዕሊ ኣካላት ብልዕቲ ደቂ ኣንስትዮ ዝፍጸም ጎዳኢ ተግባራት: ከም ምብንጫር: ምውጋእ: ምቕራጽ: ምሕራርን ዝኣመሰሉ።

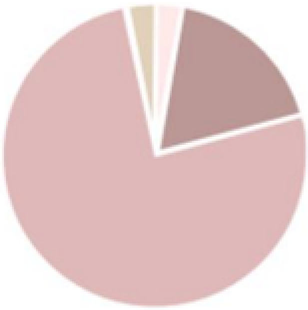

"ካብተን ኣብ ሆላንድ ዝርከባ 50 ደቂ ኣንስትዮ እቲ...
መጥባሕቲ ገይረን እየን፣ 3% ድማ
ዓይነት I፣ 18% ዓይነት II፣ 76% ዓይነት IIIን...
3% ዓይነት IV ግዝረት እዩ።"

"ደጊመ ከም ጓል ኣንስተይቲ ክስምዓኒ ይደልይ እየ። ገለ ነገር ኣሎ።"
ተወሲዱ ኣነ ድማ ንሱ ክምለስ እየ ዝደሊ። ምሉእ ሰብ ከምዝኾንኩ ኣይስምዓንን እዩ።"

እቲ መጥባሕቲ...

እቲ ስርሒት እንታይ ዘጠቓልል እዩ?

ኣብ ዳግመ ህንጸት ክሊቶራል: ነቲ ገና ኣብ ውሽጢ ኣካላትና ብዕምቆት ዝርከብ ክሊቶሪስ ናብ ላዕሊ ነምጽኦ። እቲ ናይ ማህጸን ሓኪም መጀመርያ ነቲ በቲ ግዝረት ዝፍጠር በሰላ ቲሹ የወግዶ። ድሕሪኡ እቲ ናይ ኣካል ክሊቶሪስ ነፃ ይኸውን: ንቕድሚት ኣምጺኡ ናብቲ ሓድሽ ቦታኡ ይስፍዮ። ሓደ ሓደ ግዜ ክሊቶሪስ ካብ ውሽጢ ርሕሚ ብዝወጽእ ቁራጽ መከላኸሊ ሽፋን ልፋጫዊ ሽፋን ይሽፈን። መብዛሕትአን ደቂ ኣንስትዮ ነዚ ከይተሸፈነ ክገድፍኦ ይመርጻ: ምእንቲ እቲ (ሮዛ) ሕብሪ ድሒሩ ንኽይርአ።

እቲ ናይ ማህጸን ሓኪም ነቲ ላብያ እውን ክሰርሖ(ክዕግኖ) ይኽእል ዶ?

እወ ትኽእል ኢኻ። መብዛሕትኡ ግዜ ድሕሪኡ ሓኪም ፕላስቲክ መጥባሕቲ ምስቲ ሓኪም ማህጸን ኮይኑ መጥባሕቲ ይገብር። እቲ ሓድሽ ላብያ ንምስራሕ: እቲ ሓኪም ፕላስቲክ መጥባሕቲ ካብ መዓኮር ዝወጽእ ቆርበት ይጥቀም። መብዛሕትአን ደቂ ኣንስትዮ ንላብያ ዘይኮነስ ንክሊቶሪስ ጥራይ ክመልሳ እየን ዝመርጻ።

ድሕሪ መጥባሕቲ ክሊቶሪስ "ንቡር" ክሊቶሪስ ይመስል ድዩ?

እቲ ሓኪም ማህጸን ብዝተኻእለ መጠን ነቲ ክሊቶሪስ ብቐረባ ዳግማይ ክፈጥሮ ይፍትን። ሕጂ ውን 100% ሓደ ዓይነት መልክዕ ፈጺሙ ኣይርእን እዩ። ኩሉ ግዜ በሰላ ይተርፎ እዩ።

ንመጥባሕቲ ዝኸውን ዝለዓለ ዕድመ ኣሎ ዶ?

ኣይፋልን: ንመጥባሕቲ ሕውየት ዝኸውን ዝለዓለ ዕድመ የለን። ኩለን ደቂ ኣንስትዮ ካብ 18 ዓመት ንላዕሊ ዝዕድሚኦን ብቑዓት እየን።

ንመጥባሕቲ ኣብ ትሕቲ መደንዘዚ ክኸይድ ድየ?

እወ ምሉእ መደንዘዚ ክግበር ይምከር። እዚ ድማ ነቲ ግዝረት ዳግማይ ንኸይትነብሮ የኽእል። ከፊላዊ መደንዘዚ (ኤፒዱራል) እውን ምምራፅ ይከኣል እዩ። ኩሉ ግዜ ምስቲ መደንዘዚ ሓኪም ቆጸራ ክህልወኒ እዩ: ኣብኡ ድማ ብዛዕባ እዚ ክትዛተዩሉን ሕቶታት ክትሓቱን ትኽእሉ ኢኹም።

እቲ መጥባሕቲ ክንደይ ግዜ ክወስድ እዩ?

ናይ ምሕዋይ መጥባሕቲ ብመጠኑ ቀሊል ኣገባብ እዩ። ብማእከላይ ገምጋም ካብ 45 ደቓይቕ ክሳብ 1 ሰዓት ይወስድ። እቲ ሓኪም ማህጸን ንእሽቱ ላብያታት እውን እንተገይሩ: እቲ መጥባሕቲ ዝነውሐ ግዜ ይወስድ: ማለት ካብ 1.5 ክሳብ 2 ሰዓታት።

ስእሊ ክውሰድ ድዩ?

እወ ቅድሚን ድሕሪን መጥባሕቲ ምሕዋይ ስእልታት ክውሰድ እዩ። እዚኣም ብዝተሓለወ መንገዲ ናብ ሕክምናዊ መዝገብኪ ክኣትዉ እዮም።

ቡቲ መጥባሕቲ ኣቢለ ስምዒተይ ክመልስ ድየ?

እዚ ምሉእ ብምሉእ ውሕስነት ክወሃቦ ኣይከኣልን እዩ። ተመኩሮ ጾታዊ ርክብ ብስነ-ኣእምሮኣዊ: ማሕበራውን ባህላውን ረቛሒታት ይውሰን። ሳይንሳዊ መጽናዕትታት ከም ዘመልከቶ ግን: መብዛሕትአን ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ደስታ ክሊቶራል ምምሕያሽ ከም ዘጋጥመን ይሕብር።

"ገለ ካብተን ደቂ ኣንስትዮ (ብቐጽበት) መጥባሕቲ ኣይግበረለንን ምኽንያቱ ንኣብነት ብዛዕባ ውጽኢት ናይቲ መጥባሕቲ ዘይከውንነታዊ ትጽቢት ስለዘለወን ወይ ድማ መጀመርታ ክሕከማ ዘለወን ስነ-ኣእምሮኣዊ ጸገማት ስለዘለወን።"

ድሕሪ መጥባሕቲ ናይ ክሊቶሪስ ቃንዛ ኣለዎ ድዩ?

እወ: ቀጥታ ድሕሪ መጥባሕቲ ክሊቶሪስ ልዕሊ ዓቐን ንቓንዛ ተቓላዒ ክኸውን ይኽእል። እቲ በሰላ እውን ክጎድእ ይኽእል እዩ።

ናይ ድሕሪ መጥባሕቲ ጉድኣታት(በሰላታት) ዕድል ኣሎ ድዩ?

እወ: ከምቲ ኣብ ዝኾነ መጥባሕቲ ዝግበር: ኩሉ ግዜ ጸገማት ናይ ምምጻእ ዕድል ኣሎ። መጽናዕትታት ከም ዘመልከትዎ: ካብ 5 ክሳብ 15% ኣብ ድሕሪ መጥባሕቲ ዝፍጠሩ ጉድኣታት ክፍጠሩ ይኽእሉ እዮም። እዚኣም ድማ ነድሪ(ቁጥዐ): ምፍሳስ ደም: ምፍታሕ ስፌት መጥባሕቲን ቅልል ዝበለ ትኩሳትን ይርከብዎም። መብዛሕትኡ ግዜ እዞም ቀለልቲ ጸገማት ድሕሪ ቁሩብ ግዜ ባዕሎም ይጠፍኡ። ሓሓሊፉ ነዚ ንምስትክካል ሓድሽ መጥባሕቲ የድሊ።

ደቂ ኣንስትዮ ንምንታይ እየን ናይ ምሕዋይ መጥባሕቲ ክገብራ ዝደልያ?

ደቂ ኣንስትዮ ብቐንዱ ዝያዳ ኣንስታዊነት ክስምዐን ከም ዝደልያ መጽናዕትታት ይሕብሩ። ብተወሳኺ: ጾታዊ ርክብ ልምድታተን ክስተካከልን ከምኡ 'ውን ናይ ጾታዊ ርክብ ቃንዛ ክቕንስ ይደልዩ።

ደቂ ኣንስትዮ ቡቲ መጥባሕቲ ዕጉባት ድየን?

ምላሽ ደቂ ኣንስትዮ ብሓፈሻ ኣወንታዊ እዩ። ዝያዳ ጓል ኣንስተይቲነት ይስምዐን፣ ከምኡ ውን ዝያዳ ርእሰ ተኣማንነት ይህልወን፣ ቃንዛ ይቕንስ ኣብ ግዜ ጾታዊ ርክብ ዝያዳ ይሕጎሳን። እቲ መጥባሕቲ ብምግባረን ኣዝየን ሕጉሳት እየን (84%)። ቡቲ መጥባሕቲ ተስፋ ዝቖረጻ ደቂ ኣንስትዮ እውን ኣለዋ።

ንመጥባሕቲ ሕውየት ዝኸውን ፍኖተ ካርታ

1. <u>ሓፈሻዊ ሓኪም</u> : መጀመርታ ምስ ሓፈሻዊ ሓኪመን ንመጥባሕቲ ምሕዋይ ዘለወን ድሌት ይዘራረባ። እቲ ናይ ስድራቤት ሓኪም ናይ ሪፈራል ደብዳበ ክህበን እዩ። እዚ ዘጸግመክን እንተኾይኑ ብቐጥታ ናብ ክሊኒክና እውን ምርኻብ ይከኣል እዩ . ንሕና ድማ ምስኣን ክንሰርሕ ኢና።
2. <u>ግብኣት፡-</u> ቅድሚ መጥባሕቲ ምግባረን: መብዛሕትኡ ግዜ ብዙሓት ቃለ ምልልሳት ይግበር። እቲ ናይ ማህጸን ሓኪም ድሌተንን ትጽቢተንን እንታይ ምዃኑ ይሓትት። እቲ ሓኪም ማህጸን ብዛዕባ ስነ-ኣእምሮኣዊ ኩነታተን: ሓፈሻዊ ኣካላዊ ኩነታትን ጾታዊ ንጥፈታተንን እውን ሕቶታት ይሓትት። ኣብ እዋን ምውሳድ: ተኽእሎታት ናይቲ መጥባሕቲ ክግለፅ እዩ።

ኣብ እዋን ምውሳድ ሓደ ሰብ/ተርጓሚ ክህሉ ጽቡቕ ክኸውን ይኽእል። እዚ ድማ እዚ ሰብ ክድግፈካን ክትርጉመልካን (ኣድላዪ እንተኾይኑ) እዩ። ትርጉም ዘይትመርጽ ወይ ትርጉም ዘየድልየካ እንተኾይኑ: እዚ ብርግጽ ግዴታ ኣይኮነን።

3. <u>ኣካላዊ መርመራ፡-</u> ኣካላዊ መርመራ ክህልወን እዩ። ብዛዕባ እቲ ዝተረከቡ ነገራት ጽቡቕ መብርሂ ክወሃበን እዩ፣ እንተተኻኢሉ መስትያት ተተሓሒዙ። ተወሳኺ ሕቶታት እንተሃልዩ: ብሓጐስ ክንምልሰሎም ኢና።
4. <u>ንኻልኣት ክኢላታት ምምኽኻር</u> : ስነ-ኣእምሮኣዊ: ኣካላዊ ወይ ጾታዊ ጸገማት ኣለወን ድዩ? ከምኡ እንተኾይኑ ምስ ክኢላ ጾታዊ ርክብን/ወይ ስነ-ኣእምሮኣዊ ክኢላን ፍሉይ ቆጸራ ክትሕዛ እየን። ኣብ እዋን ምውሳድ ነዚ መደብ ምስ ዝኾነ መጥባሕታዊ መስርሕ ብሓንሳብ ከነካይዶ ምዃንና ምስኣን ብሓባር ክንውስን ኢና። ወይ ድማ (ንኣብነት ከቢድ ጥርዓናት PTSD ኣብ ዝህልወሉ እዋን) መጀመርታ ምስ ክኢላ ጾታዊ ርክብን/ወይ ስነ-ኣእምሮኣዊ ክኢላን ምሉእ መደብ ሕክምና ምሕላፍ ዝያዳ ዝሐሸ ምዃኑ ወይም ዘይምዃኑ ምውሳን:

5. <u>ከምጋም:-</u> ነቲ መጥባሕቲ ብቐዕቲ ምኳንከንን ዘይምኳንከንን ክሰምዖዖ እየን። ከምዝፍለጥ ግን ሓደ ሓደ ግዜ መጥባሕቲ (ኣብዚ እዋን) ንጸገማተን ቅኑዕ መፍትሒ ኣይኮነን።
6. <u>ብሓበሬታ ዝተሰነየ ፍቓድ:-</u> ቅድሚ መጥባሕቲ ብዛዕባ ኣማራጺታትካ: ድሩትነትን ሓደጋታት ጸገማትን ሓበሬታ ክወሃበካ እዩ። ድሕሪኡ ነቲ መጥባሕቲ ፍቓድ ትህብ።
7. <u>ኣብ ምርምር ምስታፍ:-</u> ክንክንና ዝሓሸን ዝሓሸን ንኽኸውን ኣብ ሳይንሳዊ ምርምር ክትሳተፉ ትደልያ እንተኾይነን ክንሓተን ኢና። ብዛዕባ እዚ ኣብቲ ምምኽኻር ዝያዳ ክንገልጽ ኢና።
8. <u>ዕለትን ቆጸራን ምስ ሓኪም መደንዘዚ መደብ ግበር:-</u> እቲ መጥባሕቲ መደብ ክግበር ይከኣል። ብተወሳኺ ምስቲ መደንዘዚ ሓኪም ቆጸራ ክህልወን እዩ: ብዛዕባ መደንዘዚ ወይ ኤፒዱራል ብዝያዳ ክዘራረባ ድማ መደብ ክህልየን እዩ፤
9. <u>መጥባሕቲ:-</u> መጥባሕቲ ክገብራ እየን. መብዛሕትኡ ግዜ እቲ መጥባሕቲ ኣብ መዓልቲ ዝውዳእ መጥባሕቲ እዩ። ኣብታ መዓልቲ ናብ ገዝአን ክከዳ ይክእላ እየን። ንእሽቶ ጸገና ላብያ እውን እንተድኣ ኣድልዩ: ኣብ ሆስፒታል ንሓደ ለይቲ ክፀንሓ ይክእላ እየን። ነዚ ጽቡቕ ጌረን መደብ ኣውጽኣ እሞ ሓደ ሰብ ክወስደን ይግበራ።
10. <u>መስርሕ ምሕዋይ መጥባሕቲ:-</u> ድሕሪ መጥባሕቲ ዝህሉ ሕግታት መነባብሮ ዝሓዘ ወረቐት ክመጸን እዩ፣ በጃኣን ብጥንቃቐ የንብብኦ። ቁስለን ክሓዊ ኣለዎ፣ ከምኡ ብምግባር ብዝተኻእለ መጠን ከዕርፋ ኣለወን። ነቲ ቃንዛ ንምሕጋዝ ብሓኪም ዝተኣዘዙ መቓንሲ ቃንዛ ክወሃበን እዩ። ትጽቢት ዝግበረሉ ናይ ምሕዋይ ግዜ መብዛሕትኡ ግዜ ኣብ መንጎ 6-12ሰሙናት እዩ። ብልክዕ ክንደይ ግዜ ከም ዝወስድ መብዛሕትኡ ግዜ ካብ ሰብ ናብ ሰብ ይፈላለ እዩ። (ብተወሳኺ ኣብ ምዕራፍ መስርሕ ምሕዋይ ይርኣያ)
11. <u>መርመራታት:-</u> ብዙሕ ግዜ ድሕሪ 10 መዓልቲ ክድወለለን እዩ: ድሕሪ 3 ሰሙን- 3 ወርሒ- 6 ወርሒ ድሕሪ 1 ዓመት ድማ ንምርመራ ናብ ሆስፒታል ክመፅኣ እየን።

ግደ ቁልፊ ሰብ/ተርጓሚ/ሐጋዚ ሰብ፤

ኣብ ክፍልታት ምምኽኻር ከም ዝተሰማዕካ: ዝድገፍን ውሕስነትን ክስምዓካ ኣገዳሲ እዩ። ኩሉ ግዜ ሐጋዚጨሰብ ወይከዓ መሻርኽቲ ከተምጽእ ትኽእል ኢኻ: መብዛሕትኡ ግዜ ድማ ሓደ ቁልፊ ሰብ ክሳተፍ ጽቡቕ እዩ። ቁልፊ ሰብ ክድግፈካ ዝኽእል ዝሰልጠነ በዓል ሞያ እዩ።

ሓደ ቁልፊ ሰብ መብዛሕትኡ ግዜ ኣብ ቆጸራታትካ ምሳኻ ይመጽእ ከም ኣብ ምቕባል፣ እቲ ቁልፊ ሰብ መብዛሕትኡ ግዜ ከምዚ ናትካ ድሕረ ባይታ ኣለዎን መብዛሕትኡ ግዜ ኣብ መስርሕ ቋንቋ ዓደኻ ይዛረብ። እቲ ቁልፊ ሰብ ሓያሎ ወሳኒ ተራታት ይፍጽም፤

1. መምህር፣ ደጋፊ ሰብን ብጻይን:- እቲ ቁልፊ ሰብ ኣብ እዋን ቆጸራ ስምዒታዊ ደገፍ ክህበካ ይኽእል። እዚ ድማ ምርግጋእካ፣ ምስ ሓኪምካ ርክብ ምትብባዕን ኣብ መስርሕ ሓፈሻዊ መምርሒ ምሃብን ከጠቓልል ይኽእል።
2. መንጐኛ: ንሰንን ሓኪመንን መብዛሕትኡ ግዜ ካብ ዝተፈላለየ ድሕረ ባይታ ስለ ዝመጹ: ኣብኡ ንኽልቲኡ ባህሊ ዝርዳእ ሰብ እንተሃልዩ ጽቡቕ እዩ። ስለዚ ንኽልቲኡ ወገን ባህላዊ ፍልልያት (nuances/context) ክረድኡን በዚ ድማ ካብ ዘይምርድዳእ ክድሕኑን ይኽእሉ።
3. ተጣባቒ:- እቲ ቁልፊ ሰብ ክኸውን ይኽእል እዩ፣ ክትስማዕ፣ ድሌታትካን ስክፍታታትካን ከም ዝርዳእን መሰላትካ ከም ዘኽብርን ከረጋግጽ ይኽእል።

ምትርጓም: ሓደ ሓደ ግዜ ብቋንቋ ሆላንድ ወይ እንግሊዝኛ ክእለት ምስማዕ እንተዘይብልካ ተርጓሚ የድሊ። ኣብ ገለ ገለ ኣጋጣሚታት እቲ ቁልፊ ሰብ ወግዓዊ ተርጓሚ እዩ ኣብ ካልእ ኣጋጣሚታት ብተሌፎን ወይ ብኣካል ተርጓሚ ክንሰርዕ ንኽእል ኢና። እዚ ሰብ እዚ ዓል ኣንስተይቲ ክትከውን ትኽእል እያ: እዚ ግን ኩሉ ግዜ ዝከኣል ኣይኮነን።
ምስቲ ቁልፊ ሰብ (ወይ ተርጓሚ) ናይ ምትእምማን ዝምድና ክህልወካ ኣዝዩ ኣገዳሲ እዩ። እዚ ድማ ነቲ ተመክሮ ውጥረት ንኸይህልዎ ይሕግዝ። ኣብ መንጎኻን ኣብ መንጎ እቶም ኣለይቲ ሕሙማትን ዝግበር ርክብ ቀሊል ይገብሮ። ምኽት እንተዘይብልኩም ብቕልጡፍ ነዚ ኣመልክቱ። ብድሕሪኡ ኣብዚ ክንሕግዘኩምን ክንድግፈኩምን ንኽእል ኢና።

መስርሕ ምሕዋይ

ክሳብ መዓስ እየ ኣብ ሆስፒታል ክጸንሕ?

እቲ መጥባሕቲ መብዛሕትኡ ግዜ ናይ መዓልቲ መጥባሕቲ እዩ። ንግሆ መጥባሕቲ ክግበረለን እዩ: ምሸት ድማ ናብ ገዛአን ክከዳ ይፍቀደን። ንእሽቶ ጸገና ላብያ እውን ክትገብሮ እንተደሊኺ: ገለ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ሆስፒታል ንሓደ ለይቲ ይሓድራ።

ክሳብ መዓስ ከዕርፍ ኣለኒ?

እቲ ቁስሊ ንሓደ ሰሙን ምሉእ ዕረፍቲ ክህልዎ ኣለዎ። ስለዚ ኣብ ቀዳማይ ሰሙን ብዝተኻእለ መጠን ቀሊል ክትወስዶ ይግባእ። ሻሂ ምስራሕ ወይ ሻወር ምውሳድ ምንም ዘምፅእ ጉድኣት የለን ። ግን ካልኣት ክብድ ዝበሉ ስራሓት ንኣብነት ዕዳጋ ምካድ: ንቆልዑ ናብ ቤት ትምህርቲ ምውሳድ: ብሽክለታኻ ምዝዋር: ምግቢ ምስራሕ: ምሕማስ ወይ ምሕፃብ። ኣብ ዝቕጽሉ ሰሙናት ቀስ ብቐስ መዓልታዊ ንጥፈታት ምጅማር ይከኣል እዩ። ብሓፈሻ እንተወሓደ ንሽዱሽተ ሰሙን ዝኾነ ክቢድ ኣካላዊ ስራሕ ኣይስራሓ። ንኣብነት: ኣብ ዕዮታት ገዛ ሓገዝ ይሕተታ።

መድሃኒት ክወሃበኒ ድዩ?
ድሕሪ መጥባሕቲ ኣብተን ቀዳሞት 6 ሰሙናት እቲ ቁስሊ ተሃዋሲን ቃንዛ ዘለዎን ክኸውን ይኽእል። ንኣብነት ኣብ እዋን ሽንቲ ምንዳዝን። መቐነሲ ቃንዛን ምናልባት እውን ቅብኣትን ክወሃበን እዩ። ክሊቶሪስ ከምዘይነቅጽ ምርግጋፅ የድሊ። ከምኡ'ውን እቲ ቁስሊ ጽሩይ ይኹን።
ምሕዋይ ክንደይ ግዜ ይወስድ?
እቲ ናይ መጥባሕቲ ቁስሊ ምሉእ ብምሉእ ክሓዊ ካብ 6 ክሳብ 12 ሰሙን ይወስድ። ብልክዕ ክንደይ ግዜ ከም ዝወስድ ኣቐዲምካ ክውሰን ኣይከኣልን። ካብ ሰብ ናብ ሰብ ይፈላለ እዩ።
መዓስ እየ ዳግማይ ጾታዊ ርክብ ክገብር ዝኽእል?
እቲ ቁስሊ ምሉእ ብምሉእ ክሳብ ዝሓዊ ጾታዊ ርክብ ዘይምፍጻም ዝሓሸ እዩ። ስለዚ ድሕሪ 6 ክሳብ 12 ሰሙን ተዝኾን ይምረፅ።
እንታይ ዓይነት ጸገማት ኪጋጥሙ ክለው ክድውል ኣለኒ፣ ምልክታት ሓደጋ እንታይ እዮም?

- ሽንቲ ክትሸነን ትሽገር: ሽንቲ ኣይመጽእን እዩ፣ ኣዝዩ ይቃጸል ወይ ሽንቲ ይጨኑ።
- ሰዓል (38.5 ዲግሪ ወይ ልዕሊኡ ዝዕቀን)፣
- እቲ ቁስሊ ሃንደበት ብዙሕ ይጎድእ ወይ ድማ ቃንዛ እናወሰኸ ይኸይድ።
- እቲ ቁስሊ ቀይሕ ወይ ረጕድ እንተኾይኑ።
- ካብቲ ቁስሊ ደም ዝወፅእ እንተኮይኑ።
- እቲ ቁስሊ ኣዝዩ ረሳሕ ጨና እንተሃልይዎ ወይ ቁስሊ ይወጽእ እንተኾይኑ።
- እቲ ዝስመዐዐን ንቡር ድዩ ኣይኮነን ኣብ ጥርጣረ እንተሃልየን ኣብ ዝኾነ እዋን ክውከሳ እውን ይክእላ እየን።

መዓስ እየ ንምርመራ ክመጽእ ዘለኒ?
ድሕሪ 10 መዓልቲ ብተሌፎን ተደዊለን ከመይ ከምዘለዋ ክዕዘባ እየን። ድሕሪ 3 ሰሙን ንምርመራ ናብ ሆስፒታል ክምለሳ እየን ። እቲ ሓኪም ማህጸን እውን ድሕሪ 3 ወርሒ: ድሕሪ 6 ወርሒን ድሕሪ 1 ዓመትን ዳግማይ ክረክበን ይደሊ እዩ። ጥርዓን እንተሃልዩወን ብርግጽ ኣቐዲመን ክረክበአ እየን።

ሓኪም ስድራይ እውን ክሕበር ድዩ?
እወ: ኣብ መወዳእታ እቲ ኮርስ: እቲ ሓኪም ማህጸን ኩሉ ግዜ ኩሉ ሓበሬታ ሒዙ ናብ ሓኪመን ደብዳበ ይልእኽ። እዚ እንተዘይደልየን **<u>በይዘአን ይንገራና</u>**። ሽዑ ከምዚ ኣይንገብርን ኢና።
ዋጋ
ዋጋ መጥባሕቲ ክንደይ ይኸውን?
ወጻኢታት መጥባሕቲ ሕውየት ኣብ ዓቕን ናይቲ መስርሕ ይምርኮስ።
መድሕን ጥዕና ነቲ መጥባሕቲ ክመልሶ ድዩ?
ክሳብ ሕጂ ኣብ ሆላንድ ዝግበር ናይ ምሕዋይ መጥባሕቲ ብሕክምናዊ ምኽንያት (ኣካላዊ ጥርዓን) ምስ ዝህሉ ጥራይ እዩ ብኩባንያ መድሕን ጥዕና ዝምለስ። እዚ ማለት ኣብ <u>ገለ ኣጋጣሚታት</u> እቲ መጥባሕቲ ብናይ ጥዕና መድሕን ትካለን ይምለሰልካ። ነዚ ምስ ሓኪም ማህጸንን ምስ ናይ ጥዕና መድሕን ትካልካን ብጥንቃቐ ይመርምሮኦ።
ዋላ'ውን ብዘይ መጥባሕቲ ዓቃባዊ ሕክምና ወይ ምኽሪ እንተረኪበን: ነቲ ዝቐረጽ ገንዘብካ ክከፍላ ከምዘለወን ኣብ ግምት ክተእትዎ ይግባእ።
ናብ ቆጸራታት ንምጉዓዝ ዝወጽእ ወጻኢታት እውን ከምኡ።
ተወሳኺ ሓበሬታ?
ብዛዕባ ዳግመ ህንጸት ክሊቶራል ዝያዳ ክትፈልጡ ትደልዩ ዶ? ተወሳኺ ሓበሬታ ኣብ መርበብ ሓበሬታ ኣምስተርዳም UMC ክትረኽቡ ትኽእሉ ኢኹም።
ወይ ድማ ንፍሉይ ጉጅለና ብቐጥታ ብስልኪ ክትረኽብዎ ትኽእሉ ኢኹም፤
ቆጽሪ ተሌፎን (ኣብ ሰሙን ካብ ሰዓት 8 ንግሆ-5 ድሕሪ ቀትሪ ይርከብ)፤
ሓፈሻዊ ናይ ደገ ሕሙማት ክሊኒክ ቀሊል ሕማም ማህጸን: 020-5661601
ቆጽሪ ተሌፎን ንሕቶታት ብዛዕባ ክንክን ምቑራጽ ምግቢ 020-5667525
(መልሲ እንተዘይሃልዩ ስምኩምን ቆጽሪ ተሌፎንኩምን ዘለዎ ናይ ድምጺ መልእኽቲ ግደፉ እሞ ተመሊስኩም ክድውለልኩም እዩ)
ኢመይል : VGV@amsterdamumc.nl